

دستورالعمل نحوه تعامل با دانشجویان آسیب‌پذیر از نظر روان شناختی

با توجه به مفاد مندرج در دفترچه آزمون سراسری شرط ثبت‌نام و پذیرش در رشته‌های علوم پزشکی «**برخورداری از سلامت کامل تن و روان برابر ضوابط مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی**» می‌باشد، جهت بررسی حیطة سلامت روانی دانشجویان لازم است در هر دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی اقدامات ذیل انجام گیرد.

1- اقدامات پیشگیرانه و تشخیصی اولیه:

1- اداره مشاوره دانشجویی هر دانشگاه موظف است کلیه دانشجویان ورودی مهر و بهمن ماه در کلیه مقاطع تحصیلی را از نظر سطح سلامت عمومی مورد ارزیابی قرار دهند تا دانشجویان دارای مشکلات روحی و روانی، دانشجویان در معرض آسیب‌های روان شناختی، افت تحصیلی و مشکلات انضباطی مشخص گردد. تبصره: اجرای آزمون GHQ-28 یا هر آزمون دیگری که توسط دفتر مرکزی مشاوره دانشجویی ابلاغ میشود الزامی است

ثبت نام دانشجویان جدید‌الورود بدون مشارکت در سنجش سلامت عمومی که توسط ادارات مشاوره دانشجویی انجام می‌شود ناتمام تلقی می‌شود و مسئولیت آن به عهده خود دانشجو خواهد بود.

2- با توجه به نتایج به دست آمده از بررسی و مصاحبه تشخیصی و آزمونهای روان شناختی غربالگری که در بدو ورود دانشجویان در تمامی دانشکده‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و با نظارت دفتر مرکزی مشاوره دانشجویی وزارت متبوع، انجام می‌شود، لازم است، کماکان انجام تست‌های روان شناسی با رعایت شروط زیر انجام پذیرد:

الف) برای مسئولین ادارات مشاوره دانشجویی و انجام‌دهندگان تست‌های روان شناسی کارگاه آموزشی در مورد نحوه اجراء، نمره‌گذاری و تفسیر تست‌ها گذارده شود (دفتر مرکزی مشاوره دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متولی برگزاری این کارگاهها خواهد بود).

ب) تست‌های روان شناسی با هدف ارتقای سلامت دانشجو، کمک به دانشجو و تشخیص مشکل وی انجام گیرد.

ج) آزمونهای شناختی و غیر شناختی در شرایط مناسب اجرا شوند و حداقل فاصله زمانی انجام آزمون از مراحل اولیه ثبت‌نام و انتخاب واحد دانشجو یک ماه الی یک ماه و نیم بوده و در نیمسال اول تحصیلی دانشجو انجام شود.

د) اجرای تست‌های روان شناسی ترجیحاً به صورت انفرادی باشد و وقت کافی برای هر فرد در نظر گرفته شود.

با توجه به مشکلات و نقائص موجود در تست‌ها، لازم است، تستی با همین منظور و از تلفیق تست‌های مذکور و یا نظر خواهی از صاحب نظران توسط دفتر مرکزی مشاوره دانشجویی وزارت متبوع تهیه و در اختیار

دانشکده ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور قرار گیرد.

و) نتایج حاصل از تست‌های روان‌شناسی به تنهایی مبنای قضاوت قرار نگیرد و به عنوان بخشی از اطلاعات کلی مربوط به دانشجوی تلقی شود. لازم است این نتایج در پرونده مشاوره‌ای دانشجویان به صورت محرمانه ضبط گردیده تا بتواند در آینده مورد استفاده و مقایسه قرار گیرد.

۳- دانشجویانی که بر اساس نقطه برش آزمون GHQ-28 و مصاحبه تشخیصی و آزمونهای روان‌شناختی یا سایر آزمونهای روان‌شناختی غربالگری در بدو ورود به دانشگاه، نمره آنها بیشتر از دو انحراف معیار از میانگین دانشجویان همان دوره فاصله داشته باشد به عنوان افراد در معرض خطر تلقی شده و مراتب جهت توجه و دقت بیشتر به استاد مشاور دانشجوی به صورت محرمانه اعلام گردد و بصورت منظم، دوره‌ای اطلاعات دریافت شود و مداخلات روانشناختی توسط اداره مشاوره دانشجویی صورت پذیرد.

۴- به منظور بررسی مشکلات مختلف آموزشی، روانی، اجتماعی و غیره دانشجویان، هسته‌ای به نام هسته مشاوره و پیشرفت تحصیلی دانشجویان در هر دانشکده با ترکیب معاون آموزشی دانشکده، مسئول امور دانشجویی دانشکده، مسئول اساتید مشاور دانشکده، کارشناس مسئول آموزشی دانشکده و یک نفر کارشناس روانشناسی با معرفی اداره مشاوره دانشجویی تشکیل می‌گردد تا با بررسی مسائل و مشکلات مختلف دانشجوی و با دعوت از اساتید مشاور دانشجویان، نسبت به رفع آن مشکلات در چهارچوب آیین‌نامه‌ها و مقررات آموزشی و دیگر ضوابط هردانشگاه اقدام و در صورت نیاز دانشجوی را برحسب نیاز به مراجع دیگر از جمله اداره مشاوره دانشجویی دانشگاه و معاونین آموزشی یا دانشجویی دانشگاه ارجاع نماید. (دستورالعمل تشکیل هسته مشاوره و پیشرفت تحصیلی پیوست می‌باشد).

۴- لازم است دانشجویانی که مستعد آسیب‌های روانی هستند در مراحل اولیه عدم تطابق یا بروز بیماری شناسایی شوند. به این منظور لازم است با تقویت نظام استاد مشاور، دانشجویان به صورت مرتب و منظم پیش شوند و در صورت مشاهده یک یا چند مورد از موارد زیر به هسته مشاوره و پیشرفت تحصیلی هر دانشکده در صورت لزوم به اداره مشاوره دانشجویی دانشگاه ارجاع داده شوند.

الف) دانشجویانی که در طول تحصیل مشکلات تحصیلی داشته یا افت قابل توجهی در سیر پیشرفت تحصیلی آنها مشاهده شود. این گروه شامل:

۱- دانشجویانی که یک نیمسال یا بیشتر مشروط شده‌اند.

۲- دانشجویانی که در یک نیمسال تحصیلی دو درس یا بیشتر را مردود شده ولی مشروط نشده‌اند.

۳- دانشجویانی که معدل آنها در بین دانشجویان کلاس نسبت به ترم قبل دو نمره افت داشته باشد.

ب) دانشجویانی که غیبت آنها در کلاس بیش از حد مجاز است.

ج) دانشجویانی که به شورای انضباطی دانشگاه ارجاع داده شده‌اند و به تشخیص شورای انضباطی نیاز به مشاوره داشته باشند.

د) دانشجویانی که اعضاء خانواده آنها در اثر حوادث یا بلایای طبیعی و اجتماعی دچار آسیب‌های جسمی یا روانی شده‌اند.

ز) دانشجویانی که در طول تحصیل وقایع و حوادثی مانند: مرگ و میر والدین، خودکشی و بحران‌های عاطفی را تجربه کرده‌اند و یا خود به صورت داوطلبانه به علت یک عامل استرس‌زا نیاز به مشاوره را احساس می‌نمایند.

حکم معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه و به مدت ۲ سال منصوب می‌گردند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

۵- رییس اداره مشاوره دانشجویی دانشگاه عضو کمیسیون موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

۶- جلسات کمیته با حضور ۵ نفر رسمیت و دستور جلسات با رأی ۳ نفر مصوب خواهد شد.

تبصره: حضور رییس اداره مشاوره دانشجویی و روان پزشک در جلسات کمیته الزامی است.

۷- غیبت غیر موجه در بیش از ۳ جلسه در سال هر کدام از اعضاء به عنوان استعفاء تلقی و عضو دیگری جایگزین وی خواهد شد.

III- مراحل بررسی و اتخاذ تصمیم‌هایی در مورد دانشجو:

۱- کمیته روانشناختی دانشجویان پرونده دانشجویانی را که با تایید پزشک معالج، به بیماری‌های مندرج در جدول بیماری‌های روان شناختی پیوست مبتلا گردیده‌اند را جهت بررسی و تایید نهایی و اظهار نظر کارشناسی نهایی به کمیسیون پزشکی دانشگاه ارجاع می‌نماید

تبصره: یک نفر روان پزشک عضو کمیسیون پزشکی دانشگاه خواهد بود و در صورت لزوم و برای بررسی پرونده دانشجویانی که مشکلات روان شناختی حاد یا مزمن دارند، کمیسیون می‌تواند از ۲ نفر روان پزشک دیگر و یک روان شناس بالینی نیز دعوت نمایند.

۲- براساس نظر کمیسیون پزشکی دانشگاه که به معاونت آموزشی دانشگاه ارائه می‌گردد، دانشجو به شواری آموزشی دانشگاه و یا کمیسیون موارد خاص معرفی می‌گردد، تا بر اساس تسهیلات درخواستی و مطابق با مفاد آیین‌نامه‌های آموزشی مقطع مربوطه و یا کمیسیون موارد خاص دانشگاه بتواند از تسهیلات مقرر استفاده نماید.

تبصره: در صورت ابتلا به بیماری‌های جدول پیوست و طی مراحل ارجاع به کمیته روان شناختی دانشجویان و کمیسیون پزشکی دانشگاه، پس از تایید شورای آموزشی و کمیسیون موارد خاص دانشگاه مدت زمان مندرج در جدول پیوست به عنوان حداکثر مرخصی استعلاجی بدون احتساب در سنوات هر مقطع به دوره آموزشی دانشجو اضافه می‌گردد.

۳- چنانچه دانشجو بعد از استفاده از درمان و مشاوره‌های روان شناختی و استفاده از تسهیلات مقرر در آیین‌نامه‌ها، با نظر پزشک معالج و کمیته روان شناختی دانشجویان معالجه نگردید، مراتب به کمیسیون پزشکی دانشگاه منعکس و در صورت تایید این کمیسیون، پرونده دانشجو جهت تغییر رشته اجباری و یا اخراج به شورای آموزشی دانشگاه ارسال خواهد شد. در صورت صدور حکم تغییر رشته، دانشجو نباید به رشته‌هایی که مستقیماً خدمات تشخیصی و درمانی به بیماران ارائه می‌دهد معرفی گردد.